

การเตรียมการเพื่อป้องกันการระบายน้ำเสียลงแหล่งน้ำในช่วงหน้าฝน และการลดผลกระทบจากอุทกภัยต่อระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวม

ส่วนน้ำเสียชุมชน

ในช่วงฤดูฝนมักมีข่าวเหตุฉุกเฉินเกี่ยวกับการระบายน้ำเสียลงแม่น้ำ ชายหาด และทะเล ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้มักพบในบริเวณที่มีความหนาแน่นของบ้านเรือนและสถานประกอบการริมน้ำและริมชายหาด โดยสาเหตุส่วนมากเกิดจากฝนที่ตกลงมาชะล้างตะกอนเลน ขยะ ของเสียสิ่งปฏิกูลต่างๆ ที่สะสมบนพื้นดินลงสู่แหล่งน้ำ หรืออาจไหลลงท่อของระบบรวบรวมน้ำเสียหรือบ่อกักน้ำเสียซึ่งรับน้ำเสียจากอาคารบ้านเรือน อีกทั้งมีตะกอนเลนและน้ำเสียค้างอยู่ในท่อ จนเกิดการล้นของน้ำเสียปะปนกับน้ำฝนจากบ่อกักน้ำไหลลงสู่แหล่งน้ำและทะเล ทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่สวยงามส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวและการดำเนินชีวิตของประชาชน

เหตุการณ์ดังกล่าวสามารถเตรียมการป้องกันได้ถ้ามีการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยมาตรการป้องกันและแก้ไขการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อมในช่วงหน้าฝน มีดังนี้

1. ดำเนินการทำความสะอาด เก็บขยะ ลอกท่อ/คูคลองระบายน้ำในชุมชน และลอกตะกอนเลนบริเวณชายหาดในช่วงก่อนฤดูฝน โดยจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานประจำปีอย่างต่อเนื่อง
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรณรงค์ให้ชุมชน สถานประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะและบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำและทะเล รวมทั้งตรวจสอบการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษ
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนควรมีการก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียและการต่อเชื่อมท่อน้ำเสียในพื้นที่ชุมชนและสถานประกอบการเข้าระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน รวมทั้งเพิ่มศักยภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย ตรวจสอบเครื่องจักรของสถานีสูบน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ
4. หน่วยงานท้องถิ่นควรดำเนินการหาสาเหตุและประสานผู้เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ไขอย่างทันท่วงทีหากมีการระบายน้ำเสียลงแหล่งน้ำ และควรเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อวิเคราะห์ผลคุณภาพน้ำในจุดที่เกิดเหตุ พร้อมทั้งติดตามผลและแจ้งแนวปฏิบัติให้แก่ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวทราบอย่างต่อเนื่อง
5. สถานประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ริมแหล่งน้ำและทะเลควรมีการตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียทั้งโครงสร้างและประสิทธิภาพการบำบัดให้ได้มาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินจากการรั่วไหลของน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำและทะเล
6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน และมีความเสี่ยงเกิดอุทกภัย ควรมีการประเมินความเสี่ยงและจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากอุทกภัยต่อระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียในเชิงพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย แนวทางการลดผลกระทบจากการที่ระบบบำบัดน้ำเสียไม่สามารถใช้งานได้และต้องปล่อยน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม เตรียมเครื่องมือสำหรับการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า

สำรองพร้อมน้ำมันเชื้อเพลิง อะไหล่สำรองสำหรับในกรณีฉุกเฉิน และสารเคมีหรือสารชีวภาพสำหรับบรรเทากลิ่น หรือกำจัดเชื้อโรคในน้ำเสียที่มีความจำเป็นต้องระบายออกโดยไม่ผ่านการบำบัด จัดทำระบบป้องกันน้ำเข้าท่วม อาคารสถานีสูบน้ำ และระบบบำบัดน้ำเสีย ประชาสัมพันธ์สถานการณ์และแผนปฏิบัติการให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบถึงการดำเนินการของหน่วยงาน รวมทั้งแจ้งแหล่งกำเนิดมลพิษและสถานประกอบการในการรับมือกับสถานการณ์อุทกภัย เตรียมการป้องกันของเสียและน้ำเสียไม่ให้ระบายออกสู่แหล่งน้ำ โดยรายชื่อระบบ บำบัดน้ำเสียรวมชุมชนที่อาจได้รับความเสี่ยงจากเหตุอุทกภัยและคู่มือแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบจาก อุทกภัย ต่อระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน และสามารถติดตามได้จากระบบฐานข้อมูล ติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (DSPOT) (<https://dspot.pcd.go.th/>)